

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2017-2020 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2017

1. STRATEGISET VALINNAT

Strategiset valinnat muodostuvat hallitusohjelman koko valtiokonsernille sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle asettamista tavoitteista. Valintoihin vaikuttavat lisäksi ohjaavan ministeriön ja viraston omat strategiat, julkisen talouden suunnitelman tavoitteet sekä valtion talousarvion painopisteet.

Valinnat hallitusohjelman tavoitteista, kärkihankkeista ja konserniohjauksen tavoitteista

-Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon.

-Digitalisoidaan julkiset palvelut, sujuvoitetaan säädöksiä sekä parannetaan johtamista ja toimeenpanoa.

Valinnat hallinnonalan strategisista tavoitteista koskien Kotimaisten kielten keskusta

Alla olevat tavoitteet on valittu kullekin virastolle hallinnonalan yhteisistä hallitusohjelman pohjalta valituista strategisista tavoitteista, eikä niitä näin ollen ole muokattu virastoittain.

-Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat vahvistuneet. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon. (T 4/1)

-Maahanmuuttajien integroituminen yhteiskuntaan on vahvistunut. (T 4/2)

-Digitalisaatiota on hyödynnetty. (T 4/1 ja T 4/4)

-Palveluja on kehitetty asiakaslähtöiseksi ja niitä koskeva palvelulupaus on annettu. (T 5)

-Johtamista ja toimeenpanoa on parannettu. (T 6a)

-Työhyvinvointia on parannettu ja osaamista on kehitetty. (T 6a)

-Toiminta on tuloksellista, taloudellista ja tehokasta ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot. (T 5)

2. TAVOITETILA

Kotimaisten kielten keskus (Kotus) lisää kansallista osaamis pääomaa asiantuntemuksellaan, avoimella toimintakulttuurilla ja aineistojen laaja-alaisella käyttöön avaamisella mahdollistaen toimintatapojen ja palvelujärjestelmän kehittämisen, uuden liiketoiminnan syntyminen sekä suomalaisen yhteiskunnan osaamiseen perustuvan uudistumisen.

Kotus toteuttaa hallitusohjelmaa ja toimintasuunnitelmaa strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi sekä valtioneuvoston ja eduskunnan päättämiä muita Kotusta tai sen toimialaa koskevia tavoitteita.

3. KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN TOIMINTA-AJATUS

Kotuksen toiminnan tavoitteena on lisätä tietoa kotimaisista kielistä ja niiden asemasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa sekä näin osaltaan luoda edellytyksiä kielelliselle tasa-arvolle Suomessa. Kotus tuottaa palveluja ja julkaisuja, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen säilymistä ja kehittymistä.

Kotus on tunnettu kielenhuollon, sanakirjatyön, kielitiedon ja aineistojen asiantuntija sekä tehokkaasti verkottunut toimija yhteiskunnassa ja alan kansainvälisissä yhteyksissä. Kotuksen asiantuntemus ja palvelut ovat yhteiskunnan laajasti hyödyntämiä.

4. KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Kotus edistää kielen asiantuntijana toimialaansa kuuluvien kielten hyvää ja selkeää käyttöä yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että suomi ja ruotsi tulevaisuudessakin ovat aktiivisessa käytössä yhteiskunnan kaikilla aloilla. Kotus tukee osaltaan muun kielisten Suomessa asuvien suomen ja ruotsin kielen käyttöä. Kotus tukee toiminnallaan saamen kielten, Suomen viittomakielten ja romanikielen asemaa. Näiden kielten lautakunnat toimivat Kotuksessa.

Suunnitelmakaudella Kotus vahvistaa yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan tarjoamalla resurssiensa puitteissa entistä enemmän palveluja verkossa, tukemalla maahanmuuttajien kotoutumista suomi - maahanmuuttajakieli-sanakirjojen avulla, vahvistamalla edelleen toimiaan virkakielen parantamiseksi ja saattamalla aineistojaan kaikkien käyttöön verkossa.

Kotuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 1

Kotus vahvistaa resurssiensa puitteissa palvelujensa tarjoamista verkossa avoimesti kaikille kansalaisille. Tämä lisää kansalaisten kielitietoisuutta ja parantaa kommunikointitaitoja ja äidinkielen osaamista.

Toimenpide 1: Palvelut verkkoon -hanke 2016 - 2018

Sähköinen julkaiseminen ja internet tarjoavat Kotukselle yhä paremmat ja kustannustehokkaammat mahdollisuudet tavoittaa ja palvella kansalaisia. Verkkopalvelun käyttäjiä ovat suuri yleisö, oppilaitokset, viranomaiset ja tiedotusvälineet sekä monet eri alojen ammattilaiset. Kotuksen verkkopalvelun eri osien tiedot metatietoineen yhtenäistetään ja järjestetään entistä systemaattisemmin. Hanke toteuttaa valtioneuvoston linjausta tiedon avoimesta tarjoamisesta.

Kotuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 2

Kotus luo edellytyksiä maahanmuuttajien kotoutumiselle laatimalla suunnittelukaudella suomi - somali-sanakirjan ja suomi - kurdin kielet -sanakirjoja.

Toimenpide 2: Maahanmuuttajakielten sanakirjahankkeet

Kotus laatii resurssiensa puitteissa maahanmuuttajakielten sanakirjoja ja tukee näin kotouttamista, käännös- ja tulkkitoimintaa ja maahanmuuttajien omia kieliä. Yhden sanakirjan laatiminen kestää muutaman vuoden. Suomi - somali-sanakirja ilmestyy 2017, suomi - kurdi-sanakirjat ovat tekeillä.

Kotuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 3

Kotus vahvistaa toimiaan viranomaiskielen parantamiseksi edistäen näin hallinnon avoimuutta ja viranomaisten toiminnan tehostumista.

Toimenpide 3: Virkakielen kehittäminen

Kotus jatkaa Hyvän virkakielen toimintaohjelman ehdotusten toteuttamista laatimalla resurssiensa puitteissa ja yhteistyössä ministeriöiden ja muiden viranomaisten kanssa vapaasti verkosta saatavia apuneuvoja viranomaisten kielenkäytön kehittämiseksi.

Viraston yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite 4

Kotus ottaa toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset kuten valtionhallinnon taloudelliset reunaehdot, digitalisaation ja normien purkamisen sekä hallinnollisen taakan keventämisen.

Toimenpide 4: Kotus varautuu mahdolliseen taloudellisten resurssien vähenemiseen priorisoimalla tehtäviään. Palveluja, julkaisuja ja kieliaineistoja tarjotaan sähköisesti verkkopalvelussa.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Verkkopalvelun käyntimäärät	950 000	1 294 000	1 300 000	1 350 000	1 400 000
2: Maahanmuuttajakielten sanakirjojen sana-artikkelit, julkaistut (kpl/vuosi)	-	-	-	30 000	30 000

5. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Kotimaisten kielten keskus toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti keskittyen ydintehtäviinsä ja ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot. Kotus antaa vuonna 2017 palvelulupauksen siten, että se nimeää palvelulupaukseen kuuluvat palvelut, määrittelee niiden tavoiteaikataulun ja kuvaa palveluiden lopputuotteet.

Kotus edistää edelleen avointa julkaisemista tarjoamalla sanakirjoja, muita julkaisujaan ja aineistojaan avoimesti verkossa.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA					
i. Suoritteet ja julkishyödykkeet					
1: Julkaisujen määrä (sivua)	3 843	4 203	3 950	3 000	3 000
2: Kielineuvonta (vastauksia) (kpl)	9 175	6 698	6 500	5 500	5 500
3: Esitelmät ja asiantuntijatehtävät (kpl)	416	373	400	400	400
4: Kielenkäytön opetus (tuntia)	923	1 130	1 200	1 100	1 100
5: Verkkosanakirjojen sana-artikkelit (kpl/vuosi)	186 242	50 591	52 000	66 780	41 150
6: Sähköiset aineistot (kumuloituvaa, yksikköä*)	56 061	70 500	84 000	92 000	120 000
7: Asiakaspalaute (asteikko 1-4)	-	-	-	3	3

ii. Palvelukyky ja laatu

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS**

8: Julkaisujen sivumäärä (sivua/htv)	279 (13,8)	428 (9,8)	269	269	231
9: Kielineuvonta (vastauksia/htv)	4 381 (2,1)	3 642 (1,8)	2 609	2 391	2 391
10: Esitelmät ja asiantuntijatehtävät (kpl/htv)	56 (7,4)	43 (8,8)	57	50	50
11: Kielenkäytön opetus (tuntia/htv)	315 (2,9)	360 (3,1)	333	300	300
12: Verkkosanakirjojen sana-artikkelit (kpl/htv)	6 493 (28,7)	1 832 (27,6)	2 285	2 783	1 715
13: Sähköiset aineistot (yksikköä/htv)	9 747 (5,8)	15 206 (4,6)	17 185	16 727	17 778

* Indikaattori kuvaa kumuloituvasti sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusastetta.

** Toiminnallinen tehokkuus (kpl/htv) ilmaisee tuotoksen määrän kappaleina yhtä henkilötyövuotta kohden. Suluissa sarakkeissa oleva luku ilmaisee, kuinka monta htv:tä ao. tehtävää tekee.

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

6. VOIMAVAROJEN HALLINTA

a. Henkilöstöressurit

Kotimaisten kielten keskus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja hyvinvointi sekä oikein kohdentuva osaaminen.

Toimenpide 1: Kotimaisten kielten keskus arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti johtamistaan, osaamisen kehittämistään ja asiantuntijatyönsä edellytyksiä.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
1: Työtyytyväisyysindeksi (VM baro)	3,31	3,25	3,3	3,4	3,4
2: Sairauspoissalot (pv/htv)	7,2	6,2	<8	<8	<8
3: Henkilötyövuodet (htv)	85,5	76,7	79	77	75
4: Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	2,7	2,7	4	5	5
5: Johtaminen (VM baro johtajuusindeksi)	3,24	3,1	3,2	3,3	3,4

Lihavoidut indikaattorit sisältyvät vuoden 2017 valtion talousarvioon.

b. Toimitilat ja muut toimintaedellytykset

Kotimaisten kielten keskuksen hankintapolitiikka (palvelut mm. Valtori ja kilpailutukset/puitesopimukset) perustuu valtionhallinnon keskitettyihin palveluihin ja Kotimaisten kielten keskuksen toimitilat vastaavat pääasiallisesti Valtion toimitilastrategian 2020 tavoitteita.

Toimenpide 1: Kotimaisten kielten keskuksen toimitiloja kehitetään valtion toimitilastrategian mukaisesti. Sopimuskaudella ennakoidaan erityisesti toimistotilojen vähennyksiä ja vähittäistä siirtymistä työskentelyyn monitilaympäristöissä.

Toimenpide 2: Kotimaisten kielten keskus hyödyntää maksimaalisesti valtion keskitettyjä palveluja, hankintoja ja puitesopimuksia.

Toimenpide 3: Kotimaisten kielten keskus ylläpitää ja kehittää kustannustehokkaasti tietojärjestelmiään osana julkisen hallinnon yhteistä kokonaisarkkitehtuuria.

	2014	2015	2016	2017	2020
Indikaattorit	toteuma	toteuma	arvio	tavoite	tavoite
Indikaattori 1: Toimistotilojen käyttö (m ² /hlö)	23,1	23,1	19,3	19,3	19,3

Indikaattori 2: Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)*

* Kotuksen kaikki keskeiset hankinnat ja palvelut hankitaan Hanselin puitesopimustoimittajilta suoraan tai kilpailuttamalla.

c. Rahoitus

Mom. 29.40.03 määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1000 euroa) verrattuna TA2016

Strategisen tutkimuksen rahoitusväline, siirto 29.40.54:lle	-66
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa	16
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-6
Toimintameno säästö (HO 2015)	-20
VaEL-maksun väliaikainen alentaminen	-5
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-1
Palkkaliukumassäästö	-4
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	-8
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-4
Työajan pidentäminen (Kiky)	-5
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-1
Yhteensä	- 104

Momentti	TA2015	TA2016	TA2017
29.40.03 Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot *	1 464 000	1 249 000	1 145 000
IILTAE2016		11 000	
29.40.20 Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot			
- Nimiarkiston digitointiin aineiston saatavuuden parantamiseksi	200 000		
29.40.53.03 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen,	3 547 000	3 627 000	
Kotimaisten kielten keskuksen toimintaan **			
tilijaottelun muutos 25.5.2016		162 000	
29.40.03 Rahapelitoiminnan voittovarot tieteen edistämiseen, Kotimaisten kielten keskuksen toimintaan **			3 627 000
TA:n mukaiset:			
Bruttomenot (29.40.03)	2 064 000	1 749 000	1 645 000
Bruttotulot	600 000	500 000	500 000
Nettomenot	1 464 000	1 249 000	1 145 000

*IILTAE2016: Vähennyksenä 5 000 euroa VaEL-maksun väliaikaisesta alentamisesta ja lisäyksenä 16 000 euroa valtion vuokrajärjelmässä käyttöön otetun omakustannusperiaatteen vaikutuksen tarkistuksesta johtuen.

** 2015: 230 000 euroa seuraaviin hankkeisiin: maahanmuuttajasanakirjat (suomi-somali, suomi-kurdi) ja tietovarantojen avaamiseen (painottaen Kotuksen paikkatietoinfrastruktuurin rakentamista ja menetelmien kehittämistä) sekä 495 000 euroa tuottavuustoimenpiteisiin.

2016: määräraha sisältää 60 000 euron tasomuutoksen kompensointina tietovarantojen avaamisesta verkossa ja 250 000 euroa seuraaviin hankkeisiin: maahanmuuttajasanakirja suomi-somali, suomi-kurdi sekä Palvelut verkkoon -hanke.

Tilijaottelun muutos 25.5.2016: 162 000 euroa muuttokustannuksiin.

2017: määräraha sisältää 250 000 euroa seuraaviin hankkeisiin: maahanmuuttajasanakirjat suomi-somali ja suomi-kurdi-kielet sekä Palvelut verkkoon -hanke.

Viraston liiketaloudellisten palveluiden hinnoittelun tulee olla sellaista, että palvelut tuottavat voittoa. Mikäli viraston yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitisuus ylittää 30 %, toiminnan tulee tukea vahvasti viraston ydintoimintoja.

7. MUUT ASIAT

Kotus edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä kestävän kehityksen toimia toiminnassaan.

8. VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain sopimuskauden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kotuksen välillä käytävien tulosneuvottelujen yhteydessä sekä ministeriön tilinpäätöskannanotossa. Kotus raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä ja vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan.

Kotus raportoi sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä sekä konkreettisista toimistaan kestävän kehityksen huomioimiseksi toiminnassaan tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Ulla-Maija Forsberg
Johtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Toni Nykänen
Hallintopäällikkö